

Az előfizetés ára :

1 egész évre . . . . . 5 frt — kr.
1 fél évre . . . . . 2 frt 50 kr.
1 negyed évre . . . . . 1 frt 25 kr.

Körjegyzőknek, községeknek és neptanítóknak:

Egész évre 4 forint, fél évre 2 forint

Egyes szám ára 10 kr.

Előfizethető és egyes lapjaitól elválasztható a kiadóhivatalban, Traub B. és társa, Valentin Karoly, Böhm M., Luzsovics L., Weidinger N. üzletében és a fűzőhanyóztatóban.

Hirdetések:

mindenkor árjegyzék szerint.
Bélyeg-díj minden hirdetéskor 30 kr.
Nyüjtérben egy sor . . . . . 10 kr.

PÉCS

Politikai vegyes tartalmu hetilap.

Hirdetéseket elfogad:

Külföldön:

Barek J. és társa Erfurtban. Haasenstein és Vogler, Steiner A. Hamburgban. Daube G. L., Knoll Ignác, Frankfurtban. Opellik A., Schalek Henrik, Mosse Rudolf, Bécsben.

Magyarországban:

Neuberger és Braun, Goldberger A. V., Lang Lipót, Schwarz Gyula, Somogyi F. „Első magyar nemzetközi irodá”-ja Budapestben.

Kiadóhivatalunk és Janovszky H. király-utczában levő hirdetések felvételi irodája Pécsen.

Kéziratok

a szerkesztőséghez, Nepomuk-utca 29-ik sz. küldendők.

Megjelenik minden szombaton.

Szerkesztőség: Nepomuk-utca 29. sz.

Kiadóhivatal: Nepomuk-utca 10. sz. a posta mellett.

Kéziratok nem adatnak vissza.

Segélyt az erdélyi iparnak.

Azon vámpolitikai áramlat, mely Németországban kiindulva egész Európában elterjedt és amelynek lényeges tana, hogy a nemzetek gazdasági viszonyait szempontjából a többi nemzetektől lehetőleg elzárkózzanak — termékeny talajra talált Romániában is. Ez a szomszéd kis állam, melynek függetlenségére való törekvés Magyarországot legelőszintben támogatta és a legelső volt, mely azt elismerte, most a legelkeseredettebb gazdasági háborúba áll velünk s egyszersmind legbuzgóbb szótja azon gyűlöletnek, melylyel a hazai román elemeknek egy elvetemült része saját magyar hazája iránt viseltetik.

A vámháboru csapásai egészben véve jobban és érzékenyebben sújtják Romániát, mint hazánkat; azonban tagadhatatlan, hogy hazánk erdélyi részét e vámháboru szintén igen súlyosan érinti (Románia a szerződés megkötése körül tanúsított dacos magaviseletében erre számított is), különösen azért, mert az ott igen szép virágzásnak indult ipar épen a romániai piacra való tekintetből fejlődött ki, úgy, hogy az erdélyi iparcikkek egyenesen a romániai fogyasztásra készültek.

A vámháboru természetes következménye az, hogy Románia ezen erdélyi iparcikkekre oly súlyos vámoikat vetett, melyek ama cikkekkel — ha bár a legkisebb haszonnal is — többé gyártani nem lehet. És így az erdélyi ipar minden tekintetben igen válságos helyzetben van. A fenyegetett erdélyi iparnak legfontosabb részét olyan posztóneműek képezik, melyeket itt hazánkban is igen célszerűen fel lehet használni; kiváltképen a posztóneműek azon durvább neműi, a melyekből a különféle szolgálati személyzet egyenruhái készülnek. Vasuti, törvényhatósági, lörtönöri szolgálati személyzetnek mindennemű öltöny szükségleteire nézve az erdélyi ipar a legjobb minőségű kelmét szolgáltatja.

Hazafi kötelességek ismerjük tehát a magyar kereskedő osztályt épen úgy, mint a fogyasztó közönséget arra figyelmeztetni, hogy megfelelő és gyors fellépéssel az erdélyi ipar támogatására siessen.

A kereskedő osztály lépjen összeköttetésbe az erdélyi ipartelepekkel. Saját jól fel-fogott érdekében is létesítsen piacokat az erdélyi ipar számára. Jól tudjuk ugyan, hogy a kereskedelemnek az egyszer egy bizonyos irányba indult utról letérni igen nehézkes dolog, mert minél rézibb az összeköttetés, annál biztosabb a hitel; de azt

hiszünk, hogy ugyanilyen szolid viszonyt lehetne az erdélyi ipar-telepekkel is létesíteni; és tekintetbe véve, hogy az erdélyi iparnak hathatós módon való támogatása a gazdasági előnyökön kívül hazafiúi eljárást is foglalna magában, mi erősen hiszünk, hogy e téren üdvös mozgalom fog megindulni épen Pécs városának hazafias kereskedői osztályában is.

A városi közgyűlésből.

A hétfői közgyűlés, ámbár csak szűkségből hivatott össze, egyike volt — tárgyainál fogva — a legérdekesebbeknek és a jelenlevőket bőven kárpótolta a rekkenő hő-ségért, ha mindjárt a vita nem állt is az ugynevezett parlamenti színvonal magaslatán, inkább hasonlítván valami értekezlethez, mint közgyűléshez. De hagyjuk ezt.

A közgyűlés lefolyását lapunk más helyén terjedelmes és hű leírásban ismertetjük olvasóinkkal s hogy ezen felül egyes tárgyakról még itt is megemlíkezzünk, annak oka e tárgyak nagytartósága, melyeket lehetetlen pár megjegyzéssel nem kísérnünk.

E megjegyzések elsje a városunkban engedélyezett 5-ik gyógyszerár ügyére vonatkozik. A város és gyógyszerárt magának kérte s a belügyminiszter e kérelemről még csak tudomást sem vett, magánszemélynek adva az 5 ik gyógyszerárt jogát. A közgyűlés elhatározta, hogy ez engedélyezés ellen és annak megváltoztatására felterjesztést intéz a belügyminiszterhez. Megnyugvással veszünk tudomást — s vesz bizonyára velünk együtt a város egész közönsége is — e határozatról, mely a város méltóságának megóvása céljából elkerülhetetlenül szükséges, mert — a nélkül, hogy ellenzékli hurokat akarnánk pengeni — kétségtelen, hogy a belügyminiszter ismertett eljárása sértő és lealázó Pécs sz. kir. városára nézve, mi ellen tiltakozni magunk iránt tartozó kötelességünk. Pécs sz. kir. város közönsége, ha már hitele a miniszter szemében oly csekélyre zsugorodott is össze, hogy egy magánszemély eléje volt helyezendő, elvárhatja, sőt egyenesen megkövetelheti, hogy, ha kérvénye papirkosárba dobátik is, legalább mondassék meg neki, hogy miért.

Ép így megnyugvással veszünk tudomást a fenyegető koleravész ellen szakszerűen talált intézkedésekről; de midőn ezt teszük, lehetetlen elhallgatnunk, hogy azon határozatot, miszerint a vész kitérése esetén a köz-kórház egy része rendeztetik be járvány-kór-

házzá, semmi esetre sem helyeselhetjük, mert ez esetleg veszélyeztetni a nagy költségen átalakított kórház épületen kívül az ott elhelyezett beteget. Legelőszintben tartanók s egyuttal leggazdaságosabb eljárásnak, ha a vész kitérése esetén valamely városzélti, külön álló ház jelöltetnek ki a ragályos betegek felvételére s az állandó járványkórház építése azonnal megkezdetnek. A nagyobb mértékű közegészségi és köztisztasági intézkedések létesíthetése megszavazott 1279 frt túl-kiadásra vonatkozólag pedig meggyőződéstünk az, hogy épen e nem csekély összegű túlkidadás egyhangú, észrevétel nélkül történt megszavazása fényes bizonyosság amellelt, hogy Pécs sz. kir. város képviselő testülete a közegészség és köztisztaság érdekeinek elmozdítása körül soha sem fukarkodik; ellenkezőleg e célra a legnagyobb áldozatokra is kész s ha e téren városunkban hiányok tapasztalhatók — aminthogy tapasztalhatók is — azokért részben ugyan a köztisztaság és közegészség; e legfőbb javak követelményeire mitsem hederítő polgárok, első sorban azonban a hatóság hibázatlanságát, melynek nemcsak a kolera-veszély idejében, hanem az egész év folyamán egyenlő éberséggel és serénységgel, sőt szigorúsággal kellene az ide vonatkozó szabályrendeletek és intézkedések keresztülviteléről gondoskodni.

És mit szóljunk a zálogházak kamatlábának leszállításához? Nem hiszünk, hogy e határozat nagyobb örömmel tölténé el a város bármely polgárának keblét, mint épen a miénket, kik alig néhány hét előtt adtunk ez emberbaráti intézkedés szükségességének kifejezést s midőn Zsolnay Vilmos iránt elismeréssel adózunk, hogy a leg-szegényebb s leggyámoltalanabb néposztály érdekeit szívére véve a jó ügyet oly melegen felkarolta, hiszünk e reméljük, hogy a pécsi városi zálogház rövid idő múlva létre fog hozatni.

A Balokányi uszoda mentében emelt kőfal ideiglenes megtartására hozott határozat bizonyára tájédtalman érinti azokat, kik e kőfalat lerontatni és az országutat szélesíteni szerették volna. Ha azonban a dolgot elfogulatlanul vizsgáljuk, be kell vallanunk — s hiszünk: be fogják vallani az illetők is — hogy a város érdekei szempontjából más határozat nem volt hozható. E tárgynál időzve lehetetlen pár szóval meg nem emlékeztünk azon hírekről, melyek a végleges befejezéséhez közeledő Balokányi uszodáról a városban keringenek és nem tudni, mily okból, de elpalástolhatatlan rosszakarattal terjesztetnek, úgy tüntetve fel azt, mint va-

lami elhibázott alkotást. Kötelességünknek tartjuk polgártársainkat figyelmeztetni, hogy ne adjanak hitelt e hírdeléseknek, melyeknek aligha van más céljuk, mint az emberek gyöngeségére számítva — melynél fogva a rosszat mindig szívesen elhiszik — az uszoda népszerűtlenségét. Várjuk be, míg az uszoda teljesen elkészül és felszereltetve a közönség használatára bocsátatik. Meg-nyunk győződve, hogy ekkor ez új intézmény teljesen más világításban fog előttünk állni, mint most és ha — megengedjük — lesznek is egynemely hibái, azok jelentéktelenségökben teljesen eltörpülnek az általa nyújtandó hasznos élvezetek mellett.

A közgyűlés legfontosabb határozata — melylyel cikkünket zárjuk — kétségtelenül az, mely a belvárosi és budai külvárosi templomok istentiszteletének nyelvére vonatkozik s melyben Repics Vince és Papp József bizottsági tagok indítványára kimondatott, hogy e két templom közül az elsőből a német, a másodikból a horvát nyelvű istentisztelet végleges kiküszöböltetése céljából a város, mint kegyur, a megyés püspökkel tárgyalásokba bocsátkozzék. Üdvözljük a hazafias indítványt. Látható jele ez annak, hogy a magyar társadalom hova-tovább mélyebb tudására jut annak, hogy nemzeti-sége terjesztésére fel kell használnia a leg-hatalmasabb tényezőt: az egyházat. Nincs benne kétség, hogy a megyés püspök a város kívánságát követve, ez ügyben világiakból és egyháziakból álló bizottságot fog ki-küldeni, kiknek bölcsessége bizonyosan meg fogja találni az egyszerűnek látszó, de rend-kívül kényes és sok nehézségekkel össze-kötött kérdés megoldására a leghelyesebb módozatot. Azon nap, melyen Pécs sz. kir. város minden templomában kizárólag ma-gyarul hangzik fel a szoltár és az egyházi beszéd, az lesz az öt szentegyház városának legnagyobb, legnemzetibb ünnepe. Minden jó hazafinak arra kell törekednie, hogy ez ünnep mentől hamarabb elérkezze.

FEILER MIHALY.

Városi közgyűlés.

Tartott 1886-ik évi július 26-ikán délután 9 órakor.

Percel Miklós főispán távollétében Aidinger János kir. tanácsos polgármester az állást megnyitván, előadja, hogy a közgyűlés összehívására a fenyegető kolera-veszély ellenében hozandó intézkedések sürős megtétele szolgáit ugyan főokul, hogy azonban a bizottsági tagok, ha már a nagy hőségben összegyűltek, e gy tárggyal ne legyenek kénytelenek foglalkozni, a tanácskozára előkészített és megért tárgyak is kitűzték.

A „Pécs” tárczája.

Béka urfi viszontagságai.

A „Pécs” eredeti tárcája.

Brekekeyné, amint elköszönt, hogy fiával utazik, ki is nyilatkozta előtte szándékát és — anyai gyöngeségének kiváló jelet adva — fia választására biza az ut célját. „Fortunio válasza, — szólt hozzá — merre kívánsz menni? a szomszéd erdőbe-e, hol sok fát, fűvet és madarat látsz, vagy a szántóföldekre? hol az egér, hősög és ürge székél, vagy a báró kastélyába, mely gyönyörű kertben áll, hová én mentem boldogult anyáddal nászutra?” „Oda anyám, oda kívánok én menni.”

Erre elhatároztak, hogy a báró kastélyába utaznak. Néhány nap telt el, míg az előkészületek és a bucsúlatogatások megtörténtek. Bekaffly Melanie kacéran feszengő világszöld atlasz ruhájában, mint ki bizonyos abban, minő kedvező benyomást gyakorol az ifjú házsnalondóra. Brekekey mama elégtel mosolylyal nézte a kedves gyermeket és bucsuzásul megölelte, homlokon csókolva Melanie-t, a mit eddig még kecskebéka leveil-bekával sohasem tón. Melanie győzelme szemében csillogott és azóta társaságban csak nyakán erősen felújít hólyaggal jelent meg.

A béka-mama és béka-urfi pedig utra keltek, egy darabig Varangyétól kísérve, ki még teletömte tanítványát jó tanácsokkal, azután imádoztatól egy olvadózó kézesökkel von bucsut s boldog álmodozásba merülve baktatott vissza a tóba. „Csak maradjunk mindig a patak mentén, — szólt az özvegy fiához — akkor nem tévedünk el”, de béka urfi szeretett volna szertekalandozni és mindent közelebről megfigyelni; új és szokatlan világ tárt fel előtte; ismert ő ugyan sok fát, fűvet, virágot és madarat, tanulmányainál erre különös súlyt fektettek, de szabadtan még sohasem

szemlélhette a természet szépségeit. „Oh miért is lett belőlem többi béka, mikor oly kín nekem a vízi élet, mikor ugy rajongok a szárazföldrért”, így ábrándozott béka-urfi s minél inkább gyönyörködött az előtte elterülő szépségekben, annál inkább nyomta a szívét, ha visszagondolt a tóra és jövőjére, az üres fejt és üres kebl Melanie mellett.

Brekekeyné különben igen szótlan volt az utou, elmélázott emlékein, melyek e vidékhez fűződtek.

A lenyugó nap aranyos sugarakat lövelt a kastély tornyaira és a lombos fák koronáira, míg alsóbb ágaik már az esti árnyalokban haragos-zöld színt mutattak, midőn Brekekeyné ő nagysága fiával Fortunióval megérkezett. Felkereste ismét a „Napralforgó” szállót, melyben menyekzői utja alkalmával szeretett élete párjával lakott. A „Napralforgó” akkori tulajdonosa már nem élt többé, helyette fia; újabb Napraforgó fogadta az utazókat, széles mosolyra huzva rikító sarga képt, fölötte megörült az előkelő vendégeknek, öröme fokozódott, midőn a konziliárusné utatáskáján megpillantta a Brekekey nevet. „Boldogult anyám, idősebb Napraforgó” szólt „gyakran említet Brekekey konziliárus nevet, dicsérvén, hogy minő emberes és leereszkedő volt a boldogult ur, kinek, mint azt mindig sajnálattal hozza tévé, a kecske-béka uraságok kozt párját nem lelhetni.” Brekekeyné igen csinos lakosztályt bérelt ki, mely egy szalonból, egy hálószobából (menyeztes ágygyal) és egy zöld lugasból állt; az utóbbit Fortunio foglalta el. Szegény Fortunio feje kábult, szíve elszorult, annyira hatott rá a sok madárral és virággal. Némely pillanatban menyországba képzelte magát; de csakhamar a valóra eszmélt, arra t. i. hogy ő csak egy szegény többi béka, ki nem tud egyebet, mint kurtyoizni.

Utasaik előbb kipihenték a hosszú ut fáradalmait. A konziliárusné megitta oszonna kavéját, azután elindult egy régi, sok éven át nem látott barát nőjéhez; Koaszkovskynéhoz, ki a gyepi békák ca-

lájába tartozott, származásánál fogra nem olyan előkelő ugyan, mint a kecskebékák, de igen művelt nő, gondos anyja és szorgalmas háziasszony vala, szóval: oly erényekkel tündöklött, melyek Brekekeyné szemében kiemeltek az alacsonyabb származást. Béka-urfi pedig sétára indult. A vendéglős elővigyélő szavességgel a kertnek egy lapulevels rajzolt tervező látta el, mely szerint el nem tévednetek. Szerencsésen el is érkezett a kastély előtt levő térre; minden lépésnél újabb bámulat és elragadtatás fogta el; a kastély előtt egy nagy medencéből kristály tiszta víz szókött fel magas sugárban, vízsaesésében kellemes zúgással töltve be a levegőt. Fortunio soká gyönyörködött a fel-felsőző sugárban. Majd odább indult. Egy irányból bődítő illat áradt feléje. Egyszerre csak mintha erőben lett volna, magas törzsek között állt. A törzsek végig hegyes tűvisek vágyszára inték a közeledő, a tövek végen zöld lomb és a lomb között gyönyörű virágok minden színben és árnyalóban, a gyöngéd rózsaszíntól a feketés voróság is a főhefétől az iransyárgáig ugy pompáztak, mint meganyi király-nők! Hősünk tudta, hogy rózsákat lát, melyeket eddig csak képben ismert a számára készült orbis pictusból. A vágy, hogy mindezen szépségeknek urát, azon lényt láthassa, ki egyenesen áll és jár, fejét büszkén hordja, arcát feunkolt homlokával elé fele tartja, első végétárait nem tovaomozgásra, hanem balhatatlan művek alkotására használja, hanem lényt, mely korszakokat a kót, mely nélkül világtörténet sem volna, mely csak egyedül jut minden létezőnek tudomására, szóval a teremtes remekét: az embert láthatni mindig élénkebb lett szívében.

A kastély egyik földszinti termének nyitott ablakából világozás terjedt ki és sohasem hallott ércesen csengő hangok ütök meg béka-urfi füleit. Fel-mászott az egyik ablak parkányára és benézett a terembe; oh, mekkorát dobant szíve, mily gyönyörű látvány tárt fel előtte! A báró család lakosztály

ott ven légeivel) az asztalfőn egy sztes matróna állt, haja hófehérsége vetekedett fokotője csipkéivel, mellette épen oly galambosz férje gyöngéd, szeretetteljes figyelemmel halmozta el élete párját; a tiszteletré méltó pár körül hatalmas férfiak, tünde szép nők és virgonc gyermekek csoportosultak. Az asztalon csillogó kristály serlegekben rubin színű bor pislogott és egy távolabb hon adta ital gyöngyözött. Fortuniónak Varangyét jutott eszébe, ki sokszor dicsérté Epignon abbé leleményes esztét, melylyel a pezsgő bor titkát felfedezé. Ami e pazarfényű teremben figyelmet leginkább lekötté, az egy aranyos rácsozatu kaitban pihenő sarga-tollas madárka volt, mely egy elsllyeudt világrészről visszamaradt szigeteket nevez hazájának.

Az est már egészen besötétedett, Fortunio elragadtatásban nem feledkezett meg anyjáról, ki bizonyosan már aggódott távolléte miatt, azért még néhány sovár pillantást vetett a szép madárkára, csendesen lemaszott az ablak parkányáról s visszasielt a „Napralforgó”-ba. Anyja, bár némi nyugtalansággal várt fiára, mégis megdöcsérté, hogy idején megjött s houlokon csokolva ágyba küldé őt. Fortunio szótfogadott, tekereste nyughelyét, de ez éjjel kerülte az álom, ébren álmodott a szép madárkáról. Sohajtani nem mert, nehogy mindezen figyelmes anyját felbresszse. Brekekeyné pedig az igazak álmát adalta, nem szép ugyan egy hőlygről feltételezni s mentesügl szolgál, hogy az ut fáradalmait megviselték, de tény, hogy egy kevéssé hortyogott is. Következő reggel Fortunio sietett tegnap este elhagyott helyére. A mint előre számított, a tegnapi társaság ismét együtt volt, Arabia nedvét szürsölve tarka aranyozott csészeből. Álmainak tárgya: a szép sarga madárka vigan szökdecselt aranyos kalitkájában, kőbe-közbe hegyes csőröcskéjével uendermagot rágicsált. Fortunio rajongása azonban tetőpontját érte, midőn a kis kőmári vidám dalát razeudte; minden trillával

A belügyminiszter rendelete a törvényhatóságokról szóló 1886. XXI. és a községekről szóló 1886. XXII. törvények, valamint a közigazgatási tisztviselők, kezelő és segédzselemezlet tagjai elleni fegyelmi eljárást szabályozó törvény életbeléptetésére vonatkozólag a város külön szabályrendeletet alkot, melynek elkészítésével Majorossy Imre főjegyző biztatott meg.

A belügyminiszter rendelete ellenében, melyely a szigeti külvárosban létesíteni kért 5-ik gyógyszer-tár Pécs sz. kir. város közönségének meghallgatása nélkül, sőt a város kérelmének mellőzésével egy magán személynek adományozta, a tanács azt indítványozta, hogy e kinevezés megváltoztatására a miniszterhez felterjesztés intézkedjék. Kiss József e felterjesztésnek nem látja eredményét és a kinevezés elfogadása mellett van, már csak azért is, mert a felterjesztés kérelemmel jár és ez a közegészségügyre káros. (Ez egyszer az ellenzéki b. t. pártolta a kormányt!) A polgármester lehetségesnek tartja, hogy a miniszter a tett kinevezéstől nem fog eltérni, de másrészt a város méltósága érdekében — mely az által, hogy a miniszter rendeletében még csak egy szóval sem emlékezett meg arról, hogy a város a 5-ik gyógyszer-tár engedélyezését magának kérte, sérelmet szenvedett — szoros kötelességének ismeri megtenni mindent, amit lehet, ha nem biztatja is eljárást siker. S miután — előre bocsátva, hogy a kinevezett Göbl Károly személye ellen senkinek sincs kifogása — kifejté, hogy a miniszter indokolása, mintha az 5-ik gyógyszer-tár csak Göbl köré volna, nem áll, mert azt a város is kérte. Még pedig — Göbl előtt is, nem egyszer, de háromszor, a tanács javaslata elfogadott.

A kolera-járvány ellen szükséges intézkedések tárgyában az egészségügyi bizottság és a tanács javasolja, hogy addig is, míg egy állandó járvány-kórháznak alkalmas hely találatik — a Bathyhanyi laktanya a honvéd-laktanya kiépítése következtében e célra többé nem használható — a városi kórház egy osztálya rendeztesse meg járvány-kórházzal, az ettől délre fekvő kertben 60 betegre és ezenkívül, ha a szükség kívánja, a budai-városi dísi dűlőben és a szigeti városi temető mellett levő mezőn ideiglenes barakk-kórház építtessék (a költség 6-8000 frt lenne.) állandó járvány-kórház pedig vétesse meg a vasfürdő helyisége, melyért a tulajdonos 16 ezer forintot kér ugyan, tárgyalások után azonban talán 2000 forint le lenne alkudható.

Czirják Ignác az ár nagysága miatt a megvétel ellen van; Tamássy b. t. észleletei alapján mondhatja, hogy az év 365 napja közül 280 on nyugotí szél fúj és ezért a kórháznak a vasfürdőben leendő elhelyezése ellen nyilatkozik, honnan a ragály csirait a szél a városra hordaná. Ajánlja megvételül a Dietz-féle malmot. Rath Mátys Tamássyhoz csatlakozva kijelenti, hogy kár volna a járványkórházat a vasfürdőbe helyezni, mert azon környék ujabbán örvedetesen épül, ott az uszó-iskola, a pálya-udvar és egyébként is a város arra terjeszkedik. Papp József szerint oly helyet kellene a kórház számára megvenni, mely nincs beépítve. (Általános helyeslés.) Végül Szeredy József dr felszólalására és indítványára elhatározott, hogy ha a ragály kórház egy osztályát átalakíttassa és ha a szükség kívánja, a két barakk-kórházat felépíttesse; egyúttal megbízott a tanács, hogy az állandó járvány-kórház céljaira a vasfürdőnél más, alkalmas helyet keressen.

A kolera-járvány ellen fogantatosított és még ezután fogantatosítandó köztisztviselési intézkedések az év végeig az e célra előirányozott összegnél 1279 frttal több tulkiadást igényelnek, mely összeg egyhangulag megszavaztatott.

A zálogházak kamatlábának leszállítására vonatkozólag a tanács az eddigi, három zálogházunkban divó, ékszerre 24, ruhákra 36% helyett 20 és 30% megállapítását javasolja, nehogy túlságos leszállítással a zálogházak, melyek hatósági ellenőrzés alatt állanak és alapszabályokkal bírnak, esetleg fenállásukban veszélyeztessenek s helyőkbé elszaporodjanak a kellőglen nem ellenőrizhető, veszedelmes zugzálogházak. Zsolnay Vilmos ismételen felszólalva a

kamatlábát 15 és 24%-ban indítványozza megállapítani; Papp József csatlakozik Zsolnayhoz és miután Littke József rövid, de meggyőző szavakban a városi zálogház sürgős és rég érzett szükségét képező felállítását hangsúlyozta, Zsolnay indítványának elfogadásával a pécsi magánzálogházak kamatlába 15 és 24%-ban állapított meg, a tanács pedig utasított, hogy egy városi zálogház létesítésére mentől előbb javaslatot tegyen.

A város tanácsa előterjesztést tett a balokányi uszoda építésénél szükséges módosításokra vonatkozólag, melyek között fő helyet foglal el (17 pont közül) az első, nevezetesen a pálya-utcai lakosok folyamodványát, melyet különben egy ez ügyben kiküldött bizottság is támogatott, hogy az uszodát az országot felől környező új kerítés lebontatva, 4 méterrel kifelé vitessék. A polgármester az ügy állását ismertette, előadja, hogy a kiküldött bizottság helyeselt ugyan a kerítés lebontását, de a költségvetésre nem volt tekintettel; került pedig a kerítés 1600 frtba, az elrombolás kerülne 300 frtba, az új kerítés pedig 1501 frtba s így összesen 3401 frtba. Zsolnay Vilmos szerint e kerítés nem szépítési, hanem városunk forgalmára életkérdés. Az egész művelet szerinte 2000 frtból is kikerül. Nem akar sérteni, de ő tudja, hogy a tanács és egyesek nem meggyőződésből beszélnek a lerontás ellen, hanem mert nem akarják beismerni, hogy hiba történt. Tegyük azt jóvá s építsük szélesebbre az utat. — A polgármester hangsúlyozta, hogy nem engedheti meg, miszerint a tanács meggyőződése kétségbe vonassék, megjegyzi, hogy az új kerítés nemcsak hogy keskenyebb nem, de épen szélesebb lett — majdnem két méterrel — az országot. Tamássy b. t. eleinte ellenzte a lebontást, de most látja, hogy ott hiba történt; miért nem szólalt fel Zsolnay az első téglakereséskor? A város pénzével nem lehet könnyedén rendelkezni s azért az ügyis ideiglenes fal meghagyása mellett van. Papp József — hozzá csatlakozva — azt mondja, hogy a mérnök hivatal épen ez okból hibázott, midőn oly költségvetést emeltetett. Fekete Mihály megjegyze, hogy nálunk az építkezésnél, mert a költség-tervezet készítésénél szűkmarkuan járunk el, mindig több kell, mint amennyi megszavaztatott, hangsúlyozza, hogy ne tegyünk oly kiadást, ami nem okvetetlen szükséges. Helyesi Zsolnai és társai intencióit a kerítés lebontására, de nem győzték meg őt ennek okvetetlen szükségességéről. A bizottsági tanácsokozásokban a mérnök előre kijelentette, hogy a régi (Zelms-féle) iránytól, minthogy az 1600 frttal többre került volna, el kell térni, e tervezet ellen azonban ekkor senki sem szólalt fel, valamint a közgyűlésen sem szolt senki az ut szélesítése mellett. Ha a kerítés lebontásával az utat megszüntítjük, lesz-e segítve a bajon? Nem, mert tovább az országot ismét szűkül. Ajánlja a tanács véleményét, mely Littke (ellenző), Nendtwich, Szeredy és Rath felszólalása után el is fogadtott; ugy szintén elfogadott a többi módosítás is, minők, hogy a mostani vendéglő 80 méternyi kerítése feljuttatik, a fürdő-kabinok közfalai felemeltetnek, a kabinok és vízmedence között levő rész befödötik s a követet helyett keramit-lapok rakatnak le; a zuhanyokhoz szükséges viz átengedéseért Zsolnay Vilmos tulajdonjogának szerződésben lett elismerése mellett a város-tól évenként egy aranyat kap.

A Kovács Zsigmond-féle alapítványra a közgyűlés által kijelöltettek: Nendtwich Jenő, Katics István és Cziegler Mihály.

Budavár visszafoglalásának 200 éves ünnepélyén a város külön ugyan nem, de magánosok által bizonyosan képviselve lesz.

A „Dunántúli Közművelődési Egyesület” kérelmére Pécs sz. kir. város közönsége 300 frttal az alapító tagok közé lép s átiratban az egyesülettel tudatni fogja, hogy törekvéseiben mindenkor lehetőleg gyámolítandja. E tárggyal kapcsolatban Repics Vince hazafias beszédben indítványozza, hogy a város közönsége a megyés püspökkel a már egyszer félbehagyott tárgyalások fonalát felvéve, tegyen lépéseket, hogy a város kegyuraságát képező belvárosi templomban a német isteni tisztelet végleg eltörültesse. Az éljenzéssel fogadott beszéd után Papp József

hevesebben lüktetett szíve, szeretett volna lábaiboz borulni és megmondani: mennyire szereti, mennyire imádja. Nem tudott többé magán uralkodni, elfelejté, hogy ő csak béka, hogy a szép madár nem érti az ő nyelvét s elkezdett legmagasabb tenor hangján hevesen kuruttyolni, mire roppant zavar keletkezett a teremben. A kis madár ijedten repkedett, a hölgyek élesen felsikoltottak, a szolgasereg szolgálatra készen sietett segítségre, egy hölgy elkialtá magyát: „Egy béka, egy utaiós béka!” Az öreg báróné ép egy csesze kavát akart fölteni; kezében tartotta az ezüst kocsorspót, azzal Fortuniót remélteben úgy meghajította, hogy annak lába törött, s ág birt az ablak párnáknál menekülni! Törött lábbal, egész lényében összezúzva, megsemmisülve tért vissza anyjához; később erős lázt kapott és félrebeszél. A halálra íjdt anya azonnal a szitakötő-postára (melyet valamely szitakötő Thurn-Taxis alapított) futott és egy szitakötőt express indított utnak Varangyékért, ki is a rém-hallatára ott hagyott béka-egyetemet, béka-lencse monográfiát, szóval: mindent és sietett imádoztathoz. Félnap alatt tette meg a nagy utat, a szerelm szárnyakat kölcsönzött neki! Fájdalmas volt meglepetése, midőn szeretett nővendékét ily saját-latra-méltó állapotban lelte. Mondjam-e tovább, hogy minő kinokat állt ki az elgött pár az ifju kórágya mellett? hogy minő konziliumokat tartottak, összehívtán a kert valamennyi tudós doktorát. Ott volt dr. Pinyóke, dr. Gyik, dr. Cserebogár, sőt még dr. Bagoly is, ki usk. éjjel jár konzultálni. Ezen tudós doktorok

Fortuniót ugyan kigyógyították, de a szegény ifju egész életére sánta maradt, annyira meghajította a nagyságos báróné az ezüst kocorspóval. De mi volt ez Fortunióknak szíve gyógyíthatatlan sebéhez képest! Brekekeyné és Varangyék ugyan eleget sejtettek Fortunio hagymázos beszédéből, de midőn felgyógyult nem merték kérdezni, az pedig nem szolt, sőt szótlan és szomorú maradt akkor is, mikor többi hazájukba visszatértek. A béka-hölgyeseké összedugdosták fejüket és a bicogó lábat illetőleg holmi párbajról beszéltek. Melanie ó nagysága, ki álmánus valóságát reménylette, kijelentette, hogy Fortunió ez által csak még érdekesebb lett és véleménye, mint miudig, irányadó maradt a társaságban.

Fortunió elfoglalta állását a mocsárvizsgáló miniszteriumban mint fogalmazó, szorgalmas, pontos és lelkiismeretes hivatalnok lón, kiről főnökük azt állítja, hogy szép jövő vár rá, de arról, hogy Brekekeyné Melanieit elvegye, mit sem akar hallani. Brekekeyné, noha belátá, hogy fiát túlgondosan és túlszigoruan nevelte, különösen az utazást tartotta elhibázottnak, mégis igen erősen jelentette ki kívánságát a házasságot illetőleg, de oly erőlyes ellenszégülésre talált, miudt eddig fiában nem is gyanított, azonban Varangyék tanácsára engedett és Melanieit nem emlitette többé. Fortunió tehát agglégery maradt, mint Varangyék, azon különbséggel, hogy Varangyék még mindig remél, Fortunió pedig nem remél semmit. Ő nevének antithézise maradt.

hasonló indítványt tett a budai külvárosi horvát isteni tiszteletre vonatkozólag. Mindkét indítvány egyhangulag s nagy lelkesedéssel elfogadott.

Azt ferencz-rendű szerzetnek a városi pótadó elengedtetett, Stipanovits István városi rendőr pedig nyugalmaztatott.

Girardi Józsefnek és Thaller Gusztávnak magán vízvezeték engedélyeztetett.

A zene-egylet kérvényt nyújtott be, hogy a 2000 frtnyi évi segélyösszegeből még visszalevő 500 frtnyi jutalék utalványozassék ki. Fekete Mihály a kiutalványozás mellett szolva — méltányossági szempontból, hogy az elsőleendő zenészeket ki lehessen fizetni — ugy szintén Czirják Ignác (ez érdemes város-átyára igazán elmondhatja a városi zenekar: ments meg Uram Isten a barátaimtól!) és Körösty Imre is, a polgármester kijelenté, hogy a város pénztárában jelenleg nincs e tétel fedezésére pénz s így az ki nem utalványozható; ha az összeg azonban esedékes lesz — októberben — ki fog fizettetni.

Az angol törvénykezési eljárásról.*)

Pécs, 1886. július hóban.

Kedves Barátom!

Egy közös jó barátunk vendégszerető asztalánál mindjárt Londonból hazajöttem után veled találkoztam: megígértém, hogy angolországi utam érdemi részét a te lapodban irandom le; hozzátettem azonban — s erre te is vissza fogsz emlékezni — mikép ez ígéretemet csak akkor váltandom be, ha Angolországban a bíróság ítéletet mondand és én ugy ezt, mint a kihallgatott szakértők deponiciót kézhöz nyervén: magyar jogászt érdeklő, egész s teljes képletet nyújthatok.

Több két hónál mulott e találkozások óta s te, ki ígéretem birtad, már Tamás kezdetül lenni, gondolva, mikép én felelőkönyvből egyrésztől, lussaságból másrésztől ígéretemet nem váltandom be.

Ez által azon eszmét ébresztéd fel bennem, hogy te kedves barátom vagy nagyon szerencsés, vagy nagyon felelőköny magyar ügyvéd vagy. Nagyon szerencsés: mennyiben minden ügyed oly gyorsasággal folyik le, hogy te nem igazolható halasztásokat, a türelmet kipróháló várakozásokat nem ismersz; — nagyon felelőköny: mennyiben — ha elsőbbi feltevés nem áll — saját praxisodból — szomoruan bár, de tényleg tapasztalnod kellett, hogy a bíróságok lassu eljárása az ügyvédek számtalanszor meghazudtolja, ígérete betartásában gátolja.

Es ebben rejlik az ok, hogy én is eddig neked adott ígéretemet nem teljesítettem.

Angolországban, hol minden rohan és gőzerővel halad, ugy látszik, az igazságszolgáltatás csak oly lassusággal osztatik, mint a berlini kouplet refrainja szol: „Yerde wie bei uns.”

Azt hittem, hogy május végével feltétlenül kézhöz vendem az angol bíróság ítéletét. Ezt himni s reményltem annál inkább voltam jogosítva, mert f. é. május 7-én kelt levelében a londoni solicitor ezt írta: „The case is not yet finished, but we anticipate it will be concluded on Monday.”)

Sok „Monday” folyt le szóta, de az ítélet csak nem érkezett.

Ennek dacára még mindig késedelmeskedném a neked adott ígéret bevaltásában, ha egy véletlen körülmény nem jön közbe.

Fennemlitett solicitoról ugyan is hó 7-ikéről kelt levelében azon értesítéd vettem, hogy alig remélhető az ítélet az angolországi törvénykezési szünet előtt. Szórol-szóra azt írja: — we fear this side of the long Vacation, which commences at the beginning of the month of August, and lasts until the middle of October.”)

Ily körülmények közt nem akarván ígéretem bevaltását továbbra halasztani, inkább megszakítás által csonka leírást nyujtok neked át, mint hogy továbbra is előtéd azon gyantában álljak, mikép ígéretemről megfejtkeztem; de másrésztől kénytet erre azon körülmény is, hogy „öreg a gyerek” és félek, mikép elleljetem azt, mit az angol törvénykezési eljárás körül láttam, hallottam, tapasztaltam s a miket részletekben feljegyezni az okból nem voltam képes, mert nem volt erre érkezésem.

Mindenekelőtt, hogy mindenki megértsen, azon kérdést kell klarifikálnom:

Mikép jutottam én Angolországba?

Röviden elmondom.

Néhai Bathyhány Gusztáv herceg két fiát: gróf Ödönt és gróf Gusztávot ugy apai, mint anyai örökségi igényekre nézve még életében teljesen kielégíté: szabad rendelkezésű vagyonát, mely Angolországban fekvő ingatlanokból és ugyanott levő ingóságokból állott, az angol törvényeknek és szokásoknak teljesen megfelelő angol végrendelettel Smith-Graham Annie urnónek hagyta.

Halála után ugy az osztrák, mint a magyar Bathyhány-Strattman-féle hitbizomány, melyet az elhunyt herceg 1870. évi július 20 tól halála napjáig, vagyis 1883. évi ápril 25-ig élvezett, az alapító levelé szellemében első szülőt fiára, Ödönre szállott.

Ez, azon ügyrő alatt, hogy a hitbizományi uradalmakban és javakban roppant dereziorációk léteznek, azon kérelemmel járult az angol bírósághoz, hogy elhunyt atyjának Angolországban létező hagyatéka bírói zár alá vettessék.

Smith-Graham Annie, mint végrendeleti örökös a dereziorációk létezését egyszerűen tagadta, miután ezek létezése, terjedelme csak a leltározás és ennek alapján kezdendő derezioracionális és melioracionális perekben hozandó ítéletek által lesz megalapítható s begyőzhető.

Az angol bíróság erre kibocsátott egy „minutes of Order“-t,*) melyben három pontot tűzvé ki, utasította a feleket, hogy ezek feletti kiballgatas céljából előbe osztrák és magyar jogászokat, mint szakértőket állítsanak.

A felek ezen bírói utasítás alapján szakértőket választván, Smith-Graham Annie részéről én is ily szerep elvállalására felkértem.

*) Koszits Szilárd ur intézi e levelét lepnak kiadó-tulajdonosához. Szerk.

*) Az ügy még eddig nincs befejezve, de felteszük, hogy hétfőn rá kerül a sor.

*) Főlének a törvénykezési szünet hosszúságától, mely augusztusban kezdődik és október közepén végződik.

*) Jegyzőkönyv

Igy jutottam Angolországba. Nem volt céloim tanulmányokat tenni; nem tüztem ki feladatombul, hogy az angol igazságszolgáltatás minden ágába a teljes tökélyig behatoljak; nem olvastam előzőleg könyveket és ezek által nem ismerkedtem kimenetelen előtt általános alapfogalmakat szerezni, hanem néztem, hallgattam, tudakozódtam és tapasztaltam; és mert minden, a mit láttam és tapasztaltam nagyon furcsának, de mindamellett érdekesnek tetszett: bevéttem azt emlékezetembe és iparkodom azt most visszaadni.

Meglehet, sőt megengedem, hogy néha állításaimban tévedek, azonban ez nem róható fel nekem hibául, miután — mint fentebb kijelentém — nem tanulmányokat, hanem csak tapasztalatból nyert benyomásokat írok le. Azonfelül — ha van téves állítás — ennek okozója az, kinek magyaros szavai után jegyzeteket tettem. Adom ugy, mint vettem.

Az angol jogszolgáltatás a miénktől óriási mérvben különbözik és összehasonlítást nem tűr. Ugy az eljárás, mint a jogszólgalat körül működő személyek, azaz bírák, ügyvédek szervezete a maga nemében unikum s oly ódonszerű, melyet máshol felalálni lehetetlen. Szívós kitartással ragaszkodik az angol nemzet azon százados szokásokhoz, melyek ma már teljesen tulélték magokat s melyek más nemzeteknél teljesen elhagyattak.

Az angol törvénykezési eljárás a közvetlenség, szóbeliség és nyilvánosság alapul. Csak annak ad az angol bíróság hitelt, mit ő saját szemével lát és hall. Máshol kihallgatott tanu vallomása bizonyít: hogy a tanu előbe kell állítani és előtte kihallgatni.

Jegyzőkönyv az eljárásról, a tárgyalásról nem vétetik fel. Az ügyvédek plaidiroznak, a tanuk vallanak, de mindezt csak a „gyors író” jegyzi fel és a bíró — ha akar — nevezeteb momentumokról csinál magának jegyzeteket.

A tanukra a fél a tárgyalás folyamán hivatkozik, azt nével megnevezi és rögtön a bíróság elé állítja.

Kérdőpontok, vagy ellenkérdőpontok, mint nálunk, nem léteznek. Azon fél, ki tanukra hivatkozik, előalítja azt s annyi kérdést intéz hozzá, a mennyit akar, illetőleg mennyit elengednek talá addig, míg a tényállást kedve szerint begyőzve látja. Azután következik a „cross-examen”, vagyis a kereszt kérdés az ellenfél részéről, mely ismét addig tart, meddig azt jónak és érdekében célszerűnek találja. A bíró bármikor tehet kérdést a tanuhoz, ha t. i. ez, vagy amaz körülmény iránt bővebb felvilágosítást kíván.

A tanu, ha a fél által felhivatott, felmegy a „witnesses-box”-ba; ez egy prédikáló-szék forma állvány, mely a teremnek azon magassági niveauján — de egészen elkülönítve — van elhelyezve, melyen a bíróság ülése is áll.

Ha ott helyet foglal a tanu, minden további nacionale kivételnek mellőzésevel egy alsóbb rangú hivatalnok tőle egyedül nevé kérdezi, azután a hivatalnok elmondja az esküformát, mely körülbelül így hangzik:

„Ön esküszik, hogy a tiszta igazságot vallja, csak az igazságot és semmi más, mint az igazságot, lsten önt ugy segítje.”

Ezen esküformát a tanu nem ismétli, hanem, midőn a hivatalnok bevégezte mondását, jön a talárba öltözött terem-őr és oda nyujtván tanunak az evangéliumot, az ezt kinyitja és, a hol néki tetszik, megcsókolni köteles. Az már azután mindegy, hogy az a tanu anglikanus, katolikus, török, budhista, zsidó, vagy akármily vallásu.

(Folyt. köv.)

A pécsi dalárünnepély és a versenybírótság.

(Folyt. és vége.)

Visszatérvén a jury-tagok teendőire, be kell látni, hogy a versenymű tanulmányozásával a helyes eljárásnak csak kiinduló pontjára értünk, mert az előadás felfogására nézve a vélemények nagyban szétágazók lehetnek. Ezért, de mivel a szabad verseny-nel is a bíralatra nézve irányadó főelvek előre kell, hogy meghatározassanak, okvetlenül szükséges, hogy a jury-tagok mindjárt megválasztatásuk után összehívassanak és a versenybírótsági „házirendet” megállapítsák. Az eddigi szokás szerint a verseny-bírák választása képezte a megérkezés utáni napon tartott közgyűlés utolsó pontját.

Az eredmény ezután csak delután lett kihirdetve. Ennek következtében már többször megtörtént, hogy a bírák némelyike a kihirdetésnél jelen nem levén, csak késő este és majd elkévsé értesült megválasztásáról! Igy történt 1880-ban Stöger Bélával, kinek vendége levén, a gyűlésre el nem mehetett, ebed után pedig vendégével kirandulást tevé, csak este nyolc órakor, a verseny kezdetekor nyert tudósítást jury-tagsgáról. Az ilyen fatalitást minden esetre kerülni kell és pedig következőképpen:

A résztvevő egyletek szavazataikat mindjárt a közgyűlés elején adják át a választási bizottság elnökének. A választási bizottság kijelölése az előtervezet által, a közgyűlési napirend első tárgyaúl kitűztetvén, a szavazatok beadására pedig egy órai időtartam határozatván, a választás eredménye már a deléltől órákban konstatalható leend. Erre a dízelnök által kijelölendő jury-elnök a megválasztottakkal azonnal értesíti s a bíralati elvek megállapítása végett értekezletre összehívja és pedig oly időre, hogy a nagyfontosságú kérdések behatáon és mindeukire megnyugtatólag tárgyalassanak.) Ez értekezleten a jury-tagok arról is értesítendők, minő helyről fogják az előadásokat hallgathatni és minő előzetesnyeségekben részesülnek az ünnepély rendezősége részeről. Mert a jury-tagok mindenesetre a dalárünnepélyek kitünőségeibz tartoznak és mint ilyenek, némi kitüntetésekre is számot tarthatnak, a mi azonban eddig nem igen történt.) — A mi ezután a jury érdemeseztő zárgyűlését illeti, ennek sem szabadna az eddigi módon megtörénni.

1874-ben Kolozsvárt és 1884-ben Miskolczon, mely alkalmakkal magam is versenybíróskodtam alig tartott egy óráig az egész bíralgatas. Igaz, hogy

*) Ez igen helyes indítvány, azzal a módosítással, hogy a „gyrend” 13-ik §-a szerint a jury elnökét s jegyzőjét saját kebeléből választja s így a dízelnöki kijelölés — mig e határozat fennáll — nem alkalmazható. Lapv.

*) A jury-tagok iránti előzetesnyeségek szerintük csak is az előadások szabad és kényelmes élvezhetésére szorítkozhatik, e ról pedig tudunkkal a rendező-bizottság mindig gondoskodott s bizonyára Pécsen is gondoskodva leend. Lapv.

Kolozsvárt csak 9 versenyző volt, a kötött versenyzés pedig nem volt alkalmasban s csak 5 díj volt kiosztandó, a miért is a jutalmazás felett élénk eszmecsere folytattott, de Miskolczon 17 versenyző felett 1, mondó egy óra alatt itélünk, természetesen csak egyszerű szavazással és minden megállapított elv nélkül. Az ily eljárás bizonyosan pártatlan a művészi versenyzés történelmében.)

Nézetem szerint, nem lehet, nem szabad valamely művészi testületnek vagy fűződés, változatlan kitartás, szorgalom és jelentékeny anyagi áldozatok árán felmutatott működési eredményt kevesebb bírálatban részesíteni, mint pl. egy iparkitállásra küldött cipőt. Kell tehát, hogy a jury-bizottság a versenyzés után nemcsak a összejűlő és ítéletét a versenyzőiről teljesen függetlenül, írásban is bemutatót indokolás alapján mondja ki. Fenntartandó levén minden versenyzőnek, hogy netalán eltérő véleménye a jegyzőkönyvhöz csatoltsék és a zárülésben felolvastassék.

Ekkor, azt hiszem, nem leend az ítélet kimondásának eredménye kisebb-nagyobb, de majdnem mindig általános elégedetlenség; mert — a mit teljesen akadályozni soha nem lehetend — ha történék is, hogy a személyes rokon- vagy ellenszenvnek a megengedettnél nagyobb tér engedtetnék, vagy a nagyobb városi egyetlek a versenyzési ténykedésnek esetleg meg nem felelő módon protegáltatának, egy független gondolkodású, alapos — meg nem vitatható szakképzettséggel és férfias nyíltsággal bíró jury-tag külön véleménye által a sérülteknek kellő elégtételt adhat. Fődolog, hogy versenyzőiről a dalárügy iránt közbűb, vagy azt kicsinyül, minden tekintetben megbízható zenei műveltséggel nem bíró egyének ne választassanak.)

A fentiekben előadott módozat elfogadása mellett ugyan a lezűtőbb tekintetben nem lehetne hibás választást tartani, de hát ki tudja, hogy per barátság és ügyes korteskedés következtében — a választási jog nem lévén korlátozható — nem kerülne-e oly ember is a jury-bizottságba, ki a magasabb művészi követelményekről fogalommal sem bír, ha a komolyan törekvő, indokoltan protegáltatás nem számító egyetlek az olyan hamis fogást meg nem akadályozzák.) Az a szokás, hogy a versenyző többsége fővárosi, kisebb része pedig vidéki művészek és zenészekből, azaz 5 és 4-9 tagból álljon, már Miskolczon eljettett, mivel ott 6 fővárosi és 3 vidéki rendes és 1 fővárosi s 1 vidéki póttag választott. E választási szabadságot fenntartandónak vélem egyedül ama megszorítással, hogy a Kolozsvár 1880-ban, a pécsi zenei notabilitásokból is 3 jury-tag lenne választandó, nemcsak azért, mert a pécsi dalárda ezuttal 25 éves fennállásának ünnepélyét is tartandja, hanem azért is, mert az eddigi bejelentésekől itelve, az ünnepély fénye minden hasonló összejövetelnél ragyogóbbnak ígérkezik s végre, mert a pécsiek szakképzettségben, gyakorlati tapasztaltságban és vendüek iránti feltétlen részrehajlatlanságban legnagyobb mértékben megbízhatni. A versenyző pöttagokra nézve igen méltányosnak tartanám, ha a közgyűlés által határozat hozatnék, hogy a versenyzőiről értekezlet-és gyűlésekre a pöttagok is hivatalosan meghívandók és ott tanácskozási joggal bírnak, szavazással azonban csak akkor, ha valamelyik rendes tag meg nem jelenne, vagy a gyűlés közben eltávoznék.)

A fentieket dalártársainknak, valamint a központi és ünnepély-rendező bizottságokak becses figyelmébe ajánlva, zárom soraimat ama kijelentéssel, hogy jelen cikkezésre nem indítottam — a tiszta egyszerűságot kivül — semmiféle feltűnő akarási, vagy más mellékcél által, mert nem aspirálók semmiféle tisztségre: Jelszavam: az igazi művészet „for ever.“ Ha engem valaha mellékcél vezérelt volna, akkor az időközi tapasztalások minden további cikkezéstől rég eljlesztettek volna.) Így például a „Művészi Szemle“-ben mult év január hóban megjelent és az újonnan, azaz első ízben versenyző egyetleknek a kötött versenyben való fellépése elien rit cikkezésem után rövid idővel a dalárszövetségi rendkívüli közgyűlés határozatra emelte, hogy minden versenyző önjától egyet tartozik a kötött versenyben is fellépni. A pécsi ünnepélyre 21 versenyző van bejelentve. Előre is gratulációk a versenyzőiről, a közönségnek s e között magamnak is e 21-szer különböző tökéletességgel ismétlődő „Féle kislelkük“ meghallgatásához. Vagy talán ez olyan argumentum ad hominem lesz, hogy jobban fog hatni minden tárgyiilag argumentálásnál az abnormálitás megszüntetésére. Midőn a debreczeni ünnepély előtt az akkori „Zenészi Közlöny“-ben szintén a versenyzőiről eljárás szabályozása tárgyában hosszabb cikket írtam és hogy hibávalól debatte-okat ne provokáljak, karnagytársaimhoz véleményük feletti tájé-

koztatás végett fordultam: 18 társamtól teljesen helyeslő nyilatkozatot és támogatási ígéretet nyertem. Mindamellett a versenyzőiről választásnál 22 szavazat között csak 6 tisztelet meg bizalmával.

Jól tudván tehát, hogy mi nálunk a vidéki ember még saját társai által is csak nagysokára fog meghallgatásra méltatanni, igen örülni, ha (én rólam teljesen megelégedve) az ügyet el nem ejtik, hanem igazságos alapokra fektetve, egykezzenek azt a művészet hasznára gyümölcsözteszt.)

KOVÁRCS EMIL,
a losonci daleylet karnagya.

*) Magunk is csak ezt óhajtuk s valmint eddig, egy ezental is minden erre irányuló törekvést csekély erőnkkel mindig támogatni fogunk. Tehát viszontlátásra a pécsi „Philipp meszők“.
Lapv.

Az alakítandó országos sajt- és vaj-szövetkezet ismertetése.

A hazai sajt és vajnemű kereskedelmében ma fennálló viszásságok megszüntetésére oly vállalat létesítése van tervezve, melynek feladata lesz: Magyarországi termelők által előállított sajt- és vajneműek forgalmát közös üzlethez és közös számadás mellett közvetíteni, részint oly célból, hogy a termelő ily módon termékeit biztosan s megfelelő árban értékesíthesse, részint azon okból, hogy a hazai sajt- és vajneműek mielőtt kereskedésbe bocsátatnának, kellőleg osztályoztassanak, ha teljes érteket meg nem értek el, még raktározottassanak és tovább kezeltesse és ily módon ezen cikke forgalma a szövetkezet szabályozó közvetítése által országszerte olyképen szerveztessék, hogy az egyes kereskedő cégek csak egyforma minőségű, helyes megnevezéssel ellátott s a valóságos értéknek megfelelő árban forgalomba hozott termékekkel láttassanak el.

A vállalat megindításához szükséges tőke üzletrészek alakjában fizetettnek be. Az üzletrészek egy-ségára 100 lrt. Üzletrészeket mindenki jegyezhet. A vállalat szervezete tisztán bizományi jellegű. Az egyes termelők sajt- és vajtermékei, ha az előbbik a vállalatba mint tagok beléptek, eladásra átvétetvén, azok osztályoztatása után az illető beküldő megfelelő előlegre tarthat igényt. A termékek tényleges eladása után a termelővel végrelegesen leszámoltatik, mely alkalommal az előre már megállapított kezelési százalék és egyéb költség levonatik a bevett összegből.

A vállalat nagy horderejű fontossága szembe-tűnő mindenki előtt, ki a hazai sajt- és vajkereskedés mai viszonyait ismeri. Országunkban a sajt- és vajtermékek kereskedésének közvetítésére kifejlesztett külön oly osztály, minő külföldön létezik, mely a termelőnek egész évi termését átveszi, azt raktárjaiban tovább kezeli és a termelőnek megfelelő értékesítést biztosítana, ma nem létezik.

Nevezetesebb cégeink sajtüzleteiket majd kizárólagosan külföldről, főleg Bécsből felelik. Így kénytelenek azok is, kik tejttermékeket nagyobb mennyiségben ma nálunk előállítanak: vagy a kereskedelem ezen megszokott útját követve, termékeiket szintén a bécsi sajtüzletbe küldeni, vagy pedig kényserítve vannak önmaguk azok részletes elárúsításával foglalkozni és termékeiken gyakran potom áron túlnálni.

Ma még külföldről hozunk be közel 2 millió lrt értékben tejtterméket, bár egyes sajt- és vajneműk kielégítő minőségben már országunkban is elő-állíthatnak.

Másrészt azonban részben maga a termelő is okozza a mai állapotokat, a mennyiben kevesé üzletszerű eljárásával nagyon megnehezíti a sajt- és vaj-termelés kereskedelmének szerveztését.

Tudjuk, hogy a ma nálunk előállított sajt- és vaj-fajták minősége nagyrésztben még csak másod-rangu. Továbbá meggyőződhetünk, hogy a minőség egyik kúdelmentől a következőig nem szokott egyforma lenni, hanem folyton változik. Elég gyakran tapasztalhattuk végre azt is, hogy ha a kereskedőnek valahára sikerült egyik-másik hazai sajtjátának keletet biztosítani, akkor meg a termelő hagyta ott cserben, mert nem volt képes a kívánt mennyiséget állandóan előállítani.

Előadhatlan szükség van tehát egy oly vállalatra, mely a két érdekelt egyesítve, a termelőt meg-tesztelmi nehezségeitől, de egyttal megkönnyíti a kereskedőnek is, hogy a hazai tejttermékek kereskedését nagyobb rizikó nélkül üzlete egyik irányul felkarolhassa.

A szervezési részletek egy termelőből és kereskedőből álló vegyes bizottság által az államtitkár ur ó méltósága elnökle alatt mult hó 5-én és 6-án végleglyaitatvan, mely alkalommal az alapszabályok is végrelegesen megállapítottak, a megalakuló közgyűlés m. hó 25-ére, d. e. 10 órára volt a földmívelés-, ipar- és kereskedelmi m. k. miniszterium I. emeleti gyűléstermébe összehívva.

Az alábbiak már a fentebbi gyűlésben vevén kezdetét, üzletrészeket már az első napon a következők jegyeztek: a termelők köréből: Lajos bajor herceg sarvari urodalma, gróf Szirmay György szerencsi urodalma, Emody József Suránka, gróf Eszterházy Miklós Mór csákvári urodalma, Zürcher-Herczog svájci vállalkozó Mármaros-Szigeten, Engländer tejbérlő Páron és Pecsujfalván, gróf Schönborn munkácsi és szt.-miklósi urodalma, Szombathelyi tejszövetkezet, báró Szegedy Károly inkei urodalma, gról Apponyi Sándor lengyeli urodalma; a kereskedők részéről: Brázay Kálmán, Hoffmann József, Dobos C. József, Lenz testvérek, Löwenstein M., Izsiply G. és Seidl József. Az említettek kivül belépett tag-nak a nagymélt. földmívelési miniszterium is.

A szövetkezetre vonatkozó bővebb felvilágosítás és alapszabályok a pécsi keresk és iparkamaránál (Pécs, Király-utca kölcson-szegely-egylet háza I. em.) kapható és részvények ugyanott jegyezhetők.
Pécsen, 1886. évi jul. 22.

A pécsi keresk. és iparkamara elnöke

— Baranyamegye f. évi aug. hó 9-én tartandó évnegyedes közgyűlésének tárgyszorozata: I. Évnegyedes jelentések és kormányrendeletek. 1. Auspan évnegyedes jelentése. 2. A megürit ellenoiri állásnak választás utján leendő betöltése. 3. Danitz Antal megyei bizottsági tagnak leköszönése folytán a jegyzői vizsgálat bizottságba egy tagnak megválasztása. 4. Belügyminiszterium körrendelete a törvényhatóságok-ról szóló 1886-ik évi XXI. t. c. életbe épitése tar-

gyában. 5. Belügyminiszterium körrendelete a fegyelmi eljárásról szóló 5896-ik évi XXIII. t. c. tárgyában. 6. Belügyminiszterium körrendelete a legtöbb adót fizető bizottsági tagok jövő évi névjegyzéke tárgyában. 7. Közmunka- és közlekedési miniszterium rendelete, Eugenfalu község folyó évi országos közmun-kájának, a Dráva áradása által okozott károk helyre-állítására lett engedésre vonatkozó közgyűlési rendelkezés jóváhagyása tárgyában. 8. Vallás- és köz-oktatásügyi miniszterium rendelete, a herceg Schaum-burg-Lippe által baranyamegyei születésű szegényebb sorsu pécsi jogakademiai hallgatók javára tett alapítványra vonatkozó alapító levélnek részben leendő kiigazítása tárgyában. 9. Igazságügyi miniszterium rendelete, a székielyi gróf Mailáth György által alapított első szülöttsegi hitbizomány alapításának királyi jóváhagyása és annak szabályszerű kihirdetése tárgyában. 10. Földmívelés-, ipar- és kereskedelmügyi miniszterium rendelete, a fogadó, vendéglő, kocsmas és hason engedélyhez kötött iparok gyakorlására vonatkozólag alkotott szabályrendeleteknek újból való tárgyalása és a jeltett irányelvekhez képest leendő módosítása tárgyában. 11. Földmívelés-, ipar- és kereskedelmi miniszteriumnak rendelete, a mohácsi kézi zalogúlet eddigi kölcsönidőjének feltartása tárgyában. 12. Belügyminiszter rendelete a Budapesten székelő „Országos erkölcsnemesítő egyesület pártolása tárgyában.

II. Állandó választmány jelentései. 13. A tervbe vett Szegvár-mohácsi viciális vasút tárgyában. 14. A megyei gyámpeutár 1885. évi mérlege tárgyában. 15. Magocs község gyámpon-tárának 1885. évi mérlege tárgyában. 16. A megyei törzstóke és bási pénz tári takarékalap 1885. évi számadása tárgyában. 17. A megyei gyámtrai és tartalékalap 1885. évi számadása tárgyában. 18. A megyei inceseg alap 1885. évi számadása tárgyában. 19. A sádsi megyeházhöz tartozó volt pandurliktanya és jelenleg börtönhelyiségi épület tetőzet kijavítására igényelt költségek tárgyában. 20. A pécsvárad-mohácsi ut hímeházi szakaszán egy új utkaparó állás rendszeresítése tárgyában. 21. H.-Márok politikai község és az ottani r. k. hitközség közt kötött ajándékozási szerződés tárgyában. 22. N.-Harsány község által alkotottgyerendőri szabályok tárgyában. 23. Siklósi nagyközségnek, az ottani hitközségnek levő követelése leírása iránt hozott képviselő-testületi határozata ellen benyújtott felfolyamólvány tárgyában. 24. Barrois Sándor ker. főerdésznek a m. nyugdíjintézménynek reá is leendő kiterjesztése iránti kérvénye tárgyában. 25. Gömör megyének az állami kötelező tűzkárbiztosítás iránti megkereső levele tárgyában.

III. Küldöttség jelentései. 26. A herceg Schaumburg Lippe-féle ösztöndíj egy évi kamatának kiszol-gáltatása tárgyában. 27. A nyugdíj választmány által kidolgozott ügykezelési szab.jóváhagyása tárgyában.

IV. Tiszti jelentések. 28. Alispán jelentése a községekről szóló 1886 ik évi XII. t. c. életbeléptése tárgyában tett intézkedésekről. 29. Pécsvárdi szolgabíró jelentése, a Pécsvárad községi vásári borm-eredés eddigi gyakorlására vonatkozólag beszerzett adatok tárgyában. 30. Alispán jelentése a siklósi és pellérdi megyei ingatlanoknak, selyemtermelésre szolgáló szederfa tenyésztésre történt átengedése iránt hozott közgyűlési határozat foganatosítása tárgyában. 31. Alispán jelentése, Ibafa község árvtárában fel-merült árvtári hiányok, a gyámtrai tartalék alából történt megtérítése iránt tett intézkedési tárgyában. 32. Mohácsi járási szolgabíró jelentése, Mohács köz-ség téli italméresi jogának bérbeadása iránt hozott és megfellebbezett községi határozat tárgyában. 33. Ugyancsak jelentése N.-Bóly község részére engedé-lyezett ingatlan eladásáról lemondás tárgyában. 34. Szentlőrinci járási szolgabíró jelentése a járásbeli községszéki körök újból beosztása tárgyában. 35. Siklósi járási szolgabíró jelentése Haraszt község italméresi jogának bérbeadása tárgyában. 36. Baranyavári járási szolgabíró jelentése a bellyei uradalom és Durázs község között a községi pótadóra vonatkozólag kötött szerződés jóváhagyása tárgyában. 37. Siklósi járási szolgabíró jelentése Nagy-Harsány községi szűlésznő járandóságának jóváhagyása tár-gyában.

V. Törvényhatóságok levelezései. 38. Zólyom vármegye megkereső levele a községi pénzkezelés ügyében a képviselőházhöz intézett felhíratának pártolása tárgyában. 39. Jász-Nagykun-Szolnok vármegye megkereső levele a földadó mennyiségének leszállí-tása tárgyában. 40. Máramaros vármegye megkereső levele Mihálka László alispán ellen felhozott vádakra vonatkozólag hozott határozatának tudomásul vétele tárgyában.

IV. Folyamólványok. 41. Az „Országos erkölcs-nemesítő egyesület“ megkereső levele az egyesület pártolása iránt. 42. A „Dunántúli közművelődési egyesület“ megalakítását végrehajtó bizottság meg-kereső levele partolási iránt. 43. Erdélyrészi magyar közművelődési egyesület“ megkereső levele Erdély iparának pártolása iránt.

Hirek.

Az országos dalünnepély díszelnökének levele.
Percel Miklós, Baranyamegye főispánja, a pécsi országos dalünnep-dízelnökének felajánlására a következő levelet intézte Bar t a y Edéhez, az orsz. magy. dalregyesület elnökéhez: „Nagys. Elnök úr! Nagybecsű felhívásukra sietek tudomásra hozni, hogy teljesen méltányolván az orsz. m. dalregyesület köz-művelődési és társadalmi jelentőségét: nemcsak készséggel, hanem a hála ezretével is fogadom el a reám ruházott díszelnökséget. K és z s é g g e l, mert tudom, hogy a polgári kötelezősegek követelményei, állás-unkhoz méten fokozódnak Hálásán, mert ily nagy, diszes és az ország minden vidékét képviselő-testületnek választását kiváló megtiszteltetésnek veszem. Iparkodni fogok, hogy me-leg érdeklődés, buzgó ügyszerelet pótolja nagyon előrehaladott korom fog-yatkozásait. Legtöbb óhajtam, hogy elnökségem az orsz. magyar dalregyesületnek rég megszokott fényes sikerétel nyerje díszének sugárait. Fogadja hazáitui áldozletemet. Pécsen, 1886. július hó 9-én.
Percel Miklós.

Érdekes vendége volt a napokban városunknak
D u c k e r t s Gyula budapesti belga főköznáz szem-lyében, ki Bosznia Hercegovina főbb helyeit be-utazva csütörtökön reggel érkezett Pécsre s itt első sorban meglátogatva a kereskedelmi és iparkamara helyiséget, egy órai társalgás után, melynek tárgyat kereskedelmi és iparviszonyaink képeztek, Rath Mát-yas kamarai elnök és ifjabb Krausz társaságában megnézte, a mennyire ez a rövid idő miatt becső-

ges volt, városunk nevezetességeit, minők: a székes-egyház, a Lütke-féle pezsgógyár és pince, a Zsolnay-gyár és bányatelep. A konzul városunkról a leg-bizelgöbben nyilatkozott s pénteken este hagyta el városunkat, hogy Sopronba menjen, mely útjában öt Rath Mátyas kamarai elnök Barscis elkísérte.

Hymen. S c h n e i d e r István belvárosi iskolai ideiglenes igazgató hétfőn vezette oltárhoz Aradon N y i l a s Ilon kisasszonyt. — L a n d a u e r József mohácsi gőzmalom-tulajdonos eljegyzte K e g l e v i c s István földbírtokos és nagy-kereskedő leányát A n n a kisasszonyt. — Z n a m e n a k Lajos somogy-apátii körjegyző augusztus 3-ikán vezeti oltárhoz S a l a -m o n Gyula szigetvári gyógyszerész leányát: G i -z e l l a kisasszonyt. — V a l e n t i n Ottó augusztus 7-ikén vezeti oltárhoz Temesváron K u n c z Erzsike kisasszonyt. — S z a b ó Ferenc siklósi polgári leányiskolai igazgató július hó 24-én vezette oltárhoz D ö m ö t ö r Juliska kisasszonyt.

Kitüntetés. Bula Teophil dr zirici perjel 50 évet meghaladó sikeres működése elismerésül a 3-ik osztályú vaskorona renddel adományoztatott meg.

A belvárosi népiskola helyettes igazgatójává
a pénteken d. u. tartott iskolaszéki ülésen S c h n e i -d e r István, a polg. leányiskola ideigl. igazgatójává pedig Repics Vince választott meg.

A világitás a dalsarnokban, mint az végleg elhatározottat, vilányfal fog eszközöltetni, ámbár előre nem látható eshetőségre számítva: gáz-vezetékek is készítették. A vilányvilágitás keresztülvitében nevezetes része van Vécsey István táviró-főnöknek, kinek kértére és biztosítására a budapesti Ganz gyár azonnal a legnagyobb készséggel engedett át ingyen két vilánytermelő gépet. A dalsarnok belseje 20,000 gyertya-fényvel lesz megvilágitva, a külső tér pedig — mindjárt a bejárat előtt, egy magas oszlopról — 10,000 gyertya-fényvel. A vilány-lámpák 2 nagy csoportba lesznek beosztva, az egyiket egy hat, a másikat két 7 lóerjű gép látja el, melyek a Höfner-féle bürgerbáns és a Höfner-féle kertben lesznek el-helyezve. A vilányvilágitáshoz szükséges elsőminőségű kőszent — 40 méterezsát — K o c h Ferenc bánya-tulajdonos ingyen ajánlotta fel, anélkül, hogy erre fel-szüllytatott volna, ama igazán elismerésre méltó; ép ugy Haberenyi Pál tette is, ki a világitáshoz szükséges lokomobil ingeja fogja használatra átengedni, zala-mint a munkálatokat vezető Vécsey István táviró-főnök, ki kötelezte magát, hogy ha a vilányvilágitás nem sikerülne, a költségeket ő fogja fedezni. Ez urak példája is igazolja, hogy egyesült erővel minden sike-rül; nem kell hozzá sok, csak egy kis arakat és áldozat-készség — a közjóra.

A rohitás Anna-bál, hagyományos jó hírűhez méltón, az idén is fényesen sikerült. 80 pár táncolta a négyest. Az urnók közül ott voltak: gr. Muratós, br. Plötzné, Szitányiné, Jankovich Jánosné, Pfeiferné, Hillerné, Falk Morné, M. G. Uilmanné, János Gezané, Filcsóné, Fleischeróé, továbbá: Marschó Katalin Szladovich nővérek, Varga Tekla, Marcegló nővérek Polenszky N., Potyondy Mimi, Dobosi nővérek, Ull-mann Irma, Krausz Aranka, Weiss Laura urhölgyek és még számosan. Dr. Ereth Lajos, Höffer, Krausz és Engel Adolf urak is jelen voltak. 23-án csütörtökön a gyógytér karmestere javára adott hangver-seny, melyben Höffer Károly ur énekelt egy nagy ariát, a legnagyobb tetszés között. Gemma Luizauna asszony szép zongora-játékával arattot tapost, majd Pálmai Ilika asszony, az ünnepelt diva, népdalokkal s főleg a Ripp van Winkle „levél-áriják“-nak érzel-mes, művészi előadásával ragadta el a hallgatóságot. A Rohitson fürdőzők szép napokat érnek.

Meghivas. A pécs-belvárosi templom 30 válto-zatu, A n g s t e r József által készített nagy orgo-nája augusztus 14-én d. u. 4 órakor fog megkezdésnek bemutatattni Kerner József kassa-székes-egyházi karmester és zeneiskolai igazgató által, ki ez alkalommal egyházi műdarabokat fog játszani. A belpés a templomba csak jegyek útján eszközölhető, melyek — ingyenesen — a piébánia hivatalban kap-hatók. — Az orgona már több év óta készil és összesen 8000 frba kerül. Ugy kúlalakja, mely keleti stílus, mint összhangja meglepő hatást gyakorol a szemlélőre s csak óregbiti készítője hírnevét, mely immár a haza határain is túlhaladt, mint legjobban bizonyít azon körülmény, hogy Angster ur a napok-ban Bécsből kapott megrendelést.

Halálozas. Leg t Franciska július hó 25-én meghalt életének 88-ik évében. Temetése nagy részvét mellett 27-én d. u. 6 órakor történt. — F l e i s c h -m a n Edéné született C s i m a Julia meghalt Mo-hácsen 19-én, 28-ik évében. Temetése nagy részvét mellett 20-án történt. — D ö m ö t ö r Károly nagy-harsányi református lelkész meghalt 18-ikán, 51-ik évében.

Közkutaink vízhiánya élénk vita tárgyat képezte a hétfői közgyűlésen s Czirják bizottsági tag azon hiedelmének adott kitéjezt, hogy a kutmester a magan-vízvezeték tulajdonosok részére bizonyos ked-vezményeket enged. Felhívjuk a városi mérnöki hiva-talt, hogy ez ügyben, mely az ó hatáskörébe tartozik, haladéktalanul és közkutak javára intézkedjék.

Apró hírek a dalünnepélyre vonatkozólag: Budapesti lapokban az foglatatott, hogy az 52-ik gy. e. zenekarunk közreműködése a dalünnepély rendező bizottságtól megtagadott. A dolog úgy áll, hogy a bizottság elhatározta, hogy a katonai zenekarral — drága feltételi miatt — nem lép szerződésre; a katonai hatóság pedig kijelentette, hogy a zenekart szolgálati viszonyok miatt nem nél-külözheti. — Az országos dalünnepély ideje alatt a pécsi sárnyas állat kelvelő egyesület kiálltást ren-dez a torna-sarokban. — A soproni férfi daleylet, mely 27 taggal volt bejelentve, nem fog az országos ünnepélyen részt venni.

A harkányi fürdővendégek száma mai napig (28)
1342 személy, 1885-ben ugyane napig 1144, árutató vendégek száma mai napig 4160 személy, 1885-ben ugyane napig 3955.

A vendég dalárok érkezésére es utazására
vonatkozólag a közp. ig. vál. ügy intézkedett, hogy mindama egyetlek és vendégek, melyek és kik részint Budapestról, részint Budapeston at utaznak Pécsre, aug. 11-én reggeli 10 órakor indulnak külön vonat-tal, hogy az nap Pécsen d. u. 4 órakor megérkez-hessenek. Az egyesületi rendes igazoló, illetve meg-hívókkal ellátott utazók az igazolójegyet felmutatása mellett a budapesti közp. indóház pénztáránál 50%-os tour-és retour uti jegyeket válthatnak 12 napi idő-tartamra II. oszt. kocsiira 9 frt s III. oszt. kocsiira 7 frtal. Az odautazás a 11-ki személyvonattal, Pécsről Bpestre pedig bármely személyvonattal történhetik a fentkitett időtartam alatt. A magyar államvasutak ö-zes vonalán szintén 50% engedményben rész-

Szombat

sülnek az egyesület igazolványaival ellátottak. A magyar északkeleti vasut, az osztrák-magyar vasut, a déli vasut, a mohács-pécsi, a pécs-barcsi és a Dunagőzhajózás vonalain 33% árleengedésben részesülnek. A közp. ig. vál. ugy az igazoló meghívoktat, mint az illető vonalakra szóló engedélyeket már szétküldte a taggyűléseknek a pécsi sz. ill. és podgyászjegyekkel egyetemben, mely utóbbiak mellé a következő levél eszlatoltatott: "Tekintetes Elnökség! Amidőn a jövő hóban tartandó országos dalárünpélyre jelentkezett résztvevők részére a szállás- és podgyászjegyeket megküldeni szerencsénk van, felkérjük a tek. elnökséget, miszerint az alábbi rendelkezéseket a dalár utraknak jóakaratu figyelmébe ajánlani sziveskedjék, hogy ez által az elszállásolási bizottság működése az ezert jóval meghaladó érkezőkkel szemben némileg elősegítségk. Ugyanis: 1.) A kiszállás és a fogadtatási bizottságnak a pályaudvaron történendő üdvözlése után az érkező dalár aru helyeztessék podgyászakait felügyeltük által illetőleg helyezzék azon kocsiira, melynek száma egyez a szállás- és podgyászjegyre nevezett számmal. Ezen szám a podgyászkocsin egy magas pőznán fog tartetni. A podgyásznak a kocsin történt elhelyezése egy a kocsin levő egyén által ellenőriztetni fog, ki egyszermind a podgyászra felügyel és azokat rendeltetési helyeikre szállítja. A felvonulás és a város hatósága részéről a főterem történetü üdvözlés után a dalárok a szállás és podgyászjegyre vezetett számmal ellátott táblák előtt sorakoznak és kellő sorakozás után a vendégek az elszállásolási bizottság tagjai által lakásaira vezettetni fognak. Ezen általános rendelkezéseknek figyelembe tartása mellett az elszállás sokkal könnyebben és biztosabban fog keresztül vitetni, mi különösen a messze vidékről érkező fáradt vendégek kényelmére szolgál. Végül vagyunk bátrak megkérni a tekintetes elnökséget, miszerint azon szállásjegyeket, melyek tulajdonosai számdékiakat változtatván el nem jönnek, lehetőleg pósta fordultával visszaküldeni sziveskedjék, hogy azon lakosokat esetleg a pótlólag jelentkezők rendelkezésére bocsájtassuk. Hazafiús tisztelettel Pécsét, 1886. évi július hó 26-án. Lechner Gyula rendőrkapitány, elszállásolási b. elnök.

Gyermek-mulatság. A pécsi nőgyógyászati gyermekkert növendékei számára augusztus 3-án, délután, a gyermekert helyiségeiben „majális” rendezték. — Kedvezőtlen időjárás esetén a mulatság 8 nappal később tartatik meg.

Megajándékozott huszárszázad. Ifjabb szerémi Ödöscsaly berezeg azon alkalomból, hogy legutóbb Mohácsra 4 heti fegyvergyakorlaton volt, a 7-dik huszárszázad ott állomásozó első századának egy díszes tartóju kürtöt küldött — emlékül.

Postamester kerestetik. A lancsuki postamesteri állásra (évi járandóság — 100 ft biztosíték letétele mellett — 120 ft fizetés, 40 ft irodai és 180 ft szállítási átalány) augusztus 14-ikéig pályázat van hirdetve.

Megnyitott a csőd a pécsi „Spitzer L.” cég ellen, melynek tulajdonosa Spitzer Antalné született Reich Laura. Csődbíró: Kisfaludy Imre kir. törv. bír. tömeggondnok Buhreg Antal, helyettes Zöld Sándor dr. pécsi ügyvéd.

Fehér holló. Rese-Stallburg bárónak szlavóniai (rapitói) birtokát, melynek terjedelme 8000 hold, megvette báró Podmaniczky Lászlóné. Vagyonos nagybirtokosaink ha követnék a báróné jó példáját, a magyar állameszme ügye hamarosan nagy javulásnak nézhetne eleje Horvátországban.

Hangverseny volt Siófokon 25-én, az ottani nagyvendéglő termében, a siófoki önkéntes tüszelőegyesület javára. Közreműködtek: Walch Bély Hermine urnő és Walch Vilmos ur a hamburgi Stadt theater elsőrangú tagjai, Kucez Elemérné urhölgy (Székesfehérvárról) Dévényi Gábris és Talián Jenny kiasszonyok (Pécsről) Horváth Gizella k. a. (Zákányból.) Naszlóhácz Odón ur (Székesfehérvárról). Balogai Gyula ur (Siófokról). A tánczenére a furdó kitünő zenekara volt szerződötve.

Nem art az elővigyázat, gondolta a rendőrség — amint hogy nem is art — és Giacomo Fileterro borkereskedőt, ki Udineből, a tengerpart szomszéd-ságából jött Pécsre, kedden este a „Mátyás király” vendéglőben ugyancsak szigorú fertőtlenítésnek vetette alá, nemcsak málháját deszficiálva, hanem magát is. Az olasz „Corpo di Bacco”-zotts már másnap elutazott. Tőlünk ugyan nem vitt sehová kolérát.

Népgyűlés lesz hónap d. u. Budapesten az Edelsheim-Janszky ügyben. A budapesti egyetemi ifjuság a hazai egyetemek és akademiák ifjuságát felhívta, hogy e népgyűlést pártolják. — Az ország több városában szintén készülnek népgyűléseket tartani, melyeknek hogy mi lesz a vége, ki tudná azt megmondani?

Eletmentő fiúk. Simontornyan f. hó 8-ikán a Sió-csatorna uj hidja alatt egy kis furdó fiút, ki uszni nem tudott, az ár elragadott, de három tanuló idejekorán észrevehén a bajt, éltük kockázatásával még szerencsésen kimentették a kis fiút.

Phosphor-oladtott ivott m. vasárnap d. u. Keibl Alojzia, mintegy 40 éves nő Rökus-utca 8-ik számú lakásában, hol Bakonyi Józseffel vadházaságban élt. Az öngyilkossági tettere civakodás és rossz házasság (?) élet adott okot. A tettet csak éjfélfelé vették észre, mikor is az ajtót fel kellett törni, hogy a szobába hatolhassanak. A nyomban előhívták Czierer orvos ellenszerei megmentették az öngyilkos-jelöltet.

Eltörte karját. Breier Fülöp asztalos-mas vasárnap d. u. kiment a temetőbe s ott egy szederfára felmászott. Az őrt álló hajdu leparancsolta onnan a fiút, ki szót is fogadott; de alig ment el a hajdu a temető másik oldalára, a fiu ismét felmászott a fára, melyről csinalankodása következtében oly szencsétlenül esett le, hogy karját a kéz csuklóiban a szó szoros értelmében ketté törte.

Öngyilkosságot akarva elkövetni Pilanek János pécsvaradi illetőségű 79 éves foglalkozás és lakás nélküli egyén Budapesten, a soroksári Duna ágha ugrott, de azonnal kimentették. Valamikor jobb időkét élt, de a folytonos nyomor és öregseg elvettek életkedvét, úgy, hogy csak halni akar. Egyszerre a Ferencvárosi rendőrkapitányság vette védő szárnyai alá.

A cséplő-géphe esett 21-ikén Somberceken Emerit Péterné és a gép lábszárát szétzúzta.

A Dunába fult Herner János mohácsi lakosnak hasonnevű fia 20-ikán, furdés közben, a hajó állomás közelében levő furdó mellett; 21-ikén pedig az Erdőfi pusztán dolgozó több fiatal munkás a Dunának „Beda” nevű ágában furdóvén, Palinkás Gabor nevű társukat addig lökdösték trefáló ide-oda, míg az egy mélyebb helyre jutva elmerült és a vízbe fult.

Rossz szomszédok. Sterpcsanin és Bartelov jzsipti lakosok szomszédok lévén, összeszólaikoztak.

Közelebb óhajta egymáshoz jutni, B. átment St. udvarába s egy karó ütessel támogatta az ő okainak és igazságának fontosságát. A szenvedett ütésre St. fejszét ragadott s azzal B. balkarjára akkorát vágott, hogy annak levétel nélkül gyógyítása alig remélhető.

Meglopott gazda. Egy rác-töltősi jómódu gazda, mint a „Mohács és Vidéke” írja, a mult heten Mohácsra 850 ft árú kurbort adott el. A sok pénz megelátna nála egy ismeretlen ember, a korcsmában — jó reménység fejében — hozzácsatlakozott, s addig itatta, míg a gazda le nem részegedett, amikor is a pénzt elvéve tőle, odább állt. A gazda reggel meglopátására rájőve, azonnal a „hü” cimborá keresésére indult s azt meg is találta, épen mikor egy feléle indult a kocsi hajóba szállt. Az esetről jelentést téve, a rendőrség utána sürgönyöztetett a tolvajnak s így annak kézrekerítése remélhető.

Szerencsétlenségek kasza által. Weber János szabari fiatal polgár atyjával és anyjával kocsin hazafelé hajtva, a falu fölötti mőredék hegyen leszállt, hogy a kerekeket bekapcsolja. Midőn azonban a kocsi másik oldalára akart átmentni, sietségében nekiment a kocsi hátsó részén kiálló s a sötétség miatt nem látható kaszának az a mellébe furdott; sebessége dacára volt annyi ereje, hogy a kocsira felüljön, ott azonban néhány perc múlva anyja karjai között meghalt. — A herceg-szölősi pusztán egy Csat István nevű szegszárdi arató lábát a kasza, melyre véletlenül rálepett, a csontig elvágta. Az uralag a szerencsétlen arató bérét nem vonta le s a hazaszállítástól gondoskodni fog.

Három szerelmes Györgyike. Né tartanak önké szerkesztői indiscretióból; csak kis-betés és nem nagy betűs györgyikék gyöngéd viszonyát szándékoznak nyilvánosságra elő bocsátani. Ezek az ártatlan györgyikék (georginák) Pongrácz Adolf nagykanizsai tornatanár ur nevelője; az udvari kertjében nőttek. A korán lobbant szerelm már a bölcshőben egyesítte őket olyképen, hogy szárai (három rovarkát képezve) összenőttek, nem különben a három virágfej is. Szakértő és tapasztalt virágtenyésztők s műkereszek állítása szerint ez oly ritkaság, hogy érdemes volna belőle kövületet csinálni.

Vegyes hírek. A szegszárd-bátai Duna-védőgát-társulat töltésének magasztása javában folyik s még ez évben be is fejeztetik. A művelet 100,000 frtba kerül. — Stauber Antal duna-földvári nagykereskedő eljegyezte Holländer J. bécsi gyáros leányát: Ottiliát. — Albanich György szegszárdi előkelő polgár ez évben női meg nevelő: született Trajber Juliánával gyémánt lakodalmát. — Stockinger János báró, magyar államvasuti felügyelő és tolnamegyei birtokos ez évi november 1-ével nyugalmába megy. — Pappert Ferenc, a szegszárdi kir. törvényszék német tolmácsa tisztéről leköszönvén, helyébe Rausz Béla volt tolnamegyei központi szolgabíró neveztetett ki. — Tolnamegyében a dohánytermés igen jó eredményt ígér. — Decleva Béla községi jegyző meghalt Udvariban (Tolnamegyében) 20-ikán, életének 43-ik évében. — Pribritzky Lőrincz szegszárdi jómódu kereskedő 20-ikán baktai szőlőjében meglötte magát, de miután a lövés halált nem okozott, egy létrára felakasztotta magát. Öngyilkosságának oka még csak nem is sejtethető. — Zichy Herman gróf cs. és kir. kamarás, vasmegeyi birtokos csödtől mondott. — Bróda városa Khuen-Hédervary óant dispolgárává választotta. — Hannoverában egy állatseregletből a kirokoldil megszökött s az Imre folyóká jutott. Kihalászáa — miután a legerősebb hálókat is szétszaggatta, csak nagy küzdelmek után sikerült a partól viteit hurkók segítségével. — Duncker Miksa hres német történetíró meghalt. — Toppiezer Kálmán panaszosai aljárásbíró eljegyezte Tyro Miklós szentendrei kereskedő leányát: Irént. — Ungváry Károlyné szül. Babócsay Izabella meghalt 25-én Boglárán, 34-ik évében. — Nagy Sándor bellatinei kerjegyő adásától felfüggesztvén, helyettesítő segéde: Bors Lajos neveztetett ki. — König József, Kaposvár volt pénztárnoka meghalt 24-ikén. — A szentgróthi járásbíró, mely néhánny évvel ezelőt megszűntetve a sümegibe bekebelezett, a jövő évre ismét önállósíttatni fog. — A lasztits Ádám letényei m. kir. adóhivatali tiszt eljegyezte Vörös Károly zalaegerszegi törvényszéki tisztviselő leányát: Ilonkát. — Thüringer Zsigmond szegszárdi állomásfőnök Bajára — Láng Ferenc tolnai dohánybevaló felügyelő pedig Bpestre helyeztetett át.

A szokas hatalma az embernél oly rendkívül erős, hogy csak is igen nehezen lehet azt megtörni. Mindamellett azt tanácsoljuk mindazoknak, a kik makkas székerekedésben, aranyeres bajokban stb. használják szekeret használtak: hogy tegyenek egy kísérletet Brandt gyógyszerész labdaeszával s meg fognak győződni, hogy a svájci labdaes minden használó szer közt a legjobb. — Gondosan meg kell nézni, hogy Brandt R. gyógyszerész svájci labdaesáinak minden dobozán (egy doboz ára 70 kr. a gyógyszer-tárolóban) meg van-e a fehér kereszt vörös mezőben s Brandt R. névalárása? Minden más fajta csomag, mint nem valódi, elutasítandó.

A pécsi sertésbirtaló részvény-társaság heti tudósítás. Allomány: 559 darab kövér, — 570 darab félkövér — 508 darab sovány, — 620 darab süldő. Az üzlet élénk. — Árak emelkedők. Kövér jelöltött 40—44 krig, — félkövér 39—42 krig klgkint, 45 kgr. ételsely készletmásvál, — sovány sertés — krig, süldő 32—36 krig kilogrammonkint elősúlyban.

Uj kukorica ára 5 ft 60 kr. Árpa 6 ft 40 kr. mm-kint. Örlés díj 50 kr. mm.

A baresi sertésbirtaló részvény-társaság heti tudósítás. Allomány: 697 darab sertés. — Ebből leölésre éret 500 darab sertés.

Takarmány árak: Tengerei dara 100 klg. 6 ft 40 kr. — Árpada 109 klg. 6 ft 70 kr. — Tengerei (szemben) 100 klg. 5 ft 70 kr. — Árpa (szemben) 100 klg. 6 ft — kr. a birtalóban, minden költséget beszámítva.

Gabona-árjegyzék a Pécsét 1886. évi július 17-én tartott hetivásárról. 100 kilogramm jó középserű legalábbvaló

Buza	7 ft 40 kr.	7 ft 30 kr.	7 ft 20 kr.
Kétszeres	5 ft 80	5 ft 60	5 ft 40
Rozs	5 ft 10	5 ft 0	5 ft 0
Árpa	5 ft 20	4 ft 60	4 ft 40
Zab	5 ft 0	4 ft 40	4 ft 20
Kukorica	5 ft 40	5 ft 20	5 ft 0
Hajdina	5 ft 0	4 ft 40	4 ft 20

Méte m á z s a : Széna . . . 2 ft 20 kr. — Szalma . . . 2 ft 80 kr.

Nyomatott a lyceumi nyomdában (Fesztl K.) Pécsét, 1886.

Nyilt-tér. (E rovatban közlötték nem vállal magára felelősséget a szerkesztő.)

A „Veréb Jankó” szerkesztője a „Pécs”-ben közzölt „Nyilatkozat”-omra elég hosszadalmas „dudálás” után végön alahuzott sorokban kijelenti, hogy általam szerkesztésnek talált közleménye nem reám vonatkozik. És habár kinyitja kezét az is, hogy én feltételesen kívántam csak fenntartani a nyilatkozatomban foglalt nyeresébb kifejezéseket, „dudaszója” végön mégis egyenesen „brutális pórias durvasággal” vadol.

Nóhát naggyéremű szerkesztő ur — én ezt nem utasítom vissza, mert olvasása után nekem úgy rémlett, hogy a dada fuvólaja aligha meg nem eszikott ezen nemes nyögés alatt, hogy azután — a nemes hangzer tulajdonságához képest — a benn rekedt szusz — a mely pedig fokozott mértékben telítve lehetett a kidudált jellemzésekkel — kezelőjére visszafújja s így a tiszta lég jelzett terhétől megszabadultan szökeve siethessen a fertőzöten testvérelemben elvegyülhetni. Hanem hát — akármilyen nevétségnek találandja is a t szerkesztő ur — jószok egyet és pedig: Teljesen kifejezve találván a „dudálás”-ban a „Nyilatkozat”-omban jelzett felfogást, valamint az ugyanott „szánau-

Hirdetések

Nyers selyem baszt-ruhák (tisztá selyem) 9-80 frtért egész ruhákban, valamint nehezebb minőségben legkevesebb 2 ruha vétele alkalmával. — vámmmentesen hazhoz szállít — HENNEBERG G., (cs. kir. udvari szállító) selyem-gyári raktár Zürich. Minták kívánatra. Levélk 10 kr-ba kerülnek.

Ház eladó

Szőlős és gyümölcsös kerttel. Szigeti külváros, Arpad-utca 53. sz. haz. — — — — —

A DALVERSENYEN

közreműködő műbiráló bizottság zeneművei énekhangra, vagy zongorára. Gróf Zichy Géza: Magyar ábrád. — Serenáda. Huber Károly: Rákóczy induló. — Liszt Ferencz. — Intés. — Maglai dal. — Jaj be sáros ez a város. Tele van az orgonafa virággal. Hubay Jenő: A magyarok Istene. — Ébresztő. — Sőhaj-tás. — Isten segits. Szentirmay Elemér: Gyűjtik a csodárkat. — A világ megátkozott. Olvad a hó. — Jó az Isten. Lányi Ernő: Meguntam az életet. Wusching Konrad: Kaszás csillag. Mihálovics Ödön: Völgy és bérce. Gal Ferenc: Hazám.

Kaphatók: Traub B. és Társa

könyv- és zeneműkereskedésében Pécsét.

Arverési hirdetmény.

A szentlőrinczi urodomhoz tartozó s alább felsorolt kisebb királyi haszonvételek, u. m.: a baranya-szentlőrinczi vendéglő és kiskorcsma, a nagy-vátyi korcsma, a somogy-istvádi vendéglő és minden javadalmakkal és terheikkal f. évi szeptember hó 28-án, kedden délelőtti 11 órakor Szentlőrincen a főbérnökségi irodában nyilvános árverés útján fognak 1887. évi január 1-től 3, esetleg több évre bérbeadni. Az árverezni szándékozók a kikiáltási ár 10%-tőljárt az árverés megkezdése előtt óvadéku letenni kötelezetnek. A bérleti feltételek a főbérnökségi irodában bármikor megtekinthetők. Kelt Szentlőrincen 1886. július 15-én. A főbérnökség.

dóan nevétségessé minősítők” állított jellemvonást, melyek szorintem bármí téren maradó megállítatás legalább is nagyon kétséges, ezen alapon kimondom, hogy a „dudaszó”-jában foglalt nyegle „túlvilágról beszélés” aligha túlvilági hallgatásá nem váland, mielőtt hitte, vagy gondolta volna. (Adja Isten, hogy ne legyen így, mert hiszen ellenkező esetre szorintem az ellenkezőhöz megkívántató feltételeknek is elő kell állniuk.) Addig pedig hát csak hadd szóljak az a — dada. Lajostanya, 1886. július 27. FAZEKAS SANDOR.

Szerkesztői üzenetek. Bőrs. Mai számunkra későn érkezett. Arvácska. Kérőének a legjobb akarattal sem tehetünk eleget, mert a hely már le volt foglalva. Kedves sorait örömmel vettük. A bélyegeket nagy kár volt elküldeni. Reméljük, hogy máskor is fel fogja keresni lapunkat. Nagy-Körös. Mihelyt egy lélekzetvételnyi szabad időnk lesz, azonnal írunk.

Laptulajdonos: FEKETE MIHALY.	Felelős szerkesztő: FEILER MIHALY.

Arverési hirdetmény.

Szabar község előljároi által közhírre tetetik, hogy a Szabar községhez tartozó „Szűszloch”

italmérésési regalejog

a hozzátartozó koresmaházsal, melléképülettel, udvartérrel és kerttel f. évi augusztus hó 15-én

délután 3 órakor Szabar község bíró-házánál 3 egymásután következő évre, vagyis 1887. évi január 1-től egész 1889. év végeig nyilvános árverés útján a legtöbbet ígérőnek

bérbe adatni fog. A kikiáltási ár egy évre 400 ft, vagyis 3 évre 1200 ft.

Hasonló időben a Szabar községi italmérésési regalejog épület nélkül ugyan a fennebbi időre

árverés útján fog bérbe adatni; ennek kikiáltási ára egy évre 250 ft, vagyis 3 évre 750 forint.

Az árverési feltételek Szabar község bírájánál mindenkor betekintheők. Szabarban, 1886. július 15-én.

Gerjovits József, Reisz Boldizsár, körjegyző, községi bíró.

Ötalmat vész ellen

nyujtanak nyilt árnyékszékek az egészségnek ártalmas kigözölgés és léghuzam meggátálása által. Legújabb szabad. árnyékszékülőim

öntött vasu, belül zománcolt edényekkel, melyek légmentesen elzárhatók és minden-hová igen könnyen különös előkészületek nélkül alkalmazhatók. Arak: 1 drb festett 9 ft, 1 drb fényezett 10 ft. Szétküldés utánvétellel. Számos budapesti házban, valamint vidéken berendeztetett

Feivel Lipót első magyar vasbutor és iskolapad-gyára által Budepest, Aradi-utca 60. Raktár: Gizela tér 5. sz., a hol olcsó budapesti háztelkek megvétele felvilágosítások is adatnak: